

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВВЕДЕННЯ ДО ФАХУ

Галузь знань	12 Інформаційні технології
Шифр та назва спеціальності	125 Кібербезпека та захист інформації
Назва освітньо-професійної програми	Кібербезпека та захист інформації
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Факультет	Інформаційних технологій та кібербезпеки
Кафедра	Кібербезпеки та технічного захисту інформації
Статус навчальної дисципліни	ОК-9 ОПП «Кібербезпека та захист інформації»
Форма навчання	Денна

Викладач

Гаджиєв Матін Магсуд-огли
gadjievmm@ukr.net

Професор кафедри Інженерії програмного забезпечення,
доктор технічних наук, професор

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	<p>Навчальна дисципліна «Введення до фаху» в числі інших складає теоретично-практичну основу сукупності компетентностей, що формують профіль фахівця в галузі кібербезпеки та технічного захисту інформації.</p> <p>Вивчення цієї дисципліни спрямовано на:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про єдність понять з різних спеціальних дисциплін у напрямку кібербезпеки та захисту інформації;
------------------------	--

	<p>2) засвоєння здобувачами методів і засобів забезпечення інформаційної безпеки інфокомунікацій, а також попередження, прогнозування та мінімізація втрат від несанкціонованого доступу до конфіденційної інформації;</p> <p>3) ознайомлення здобувачів із основами телекомунікацій, сучасними засобами захисту інформації в комп'ютерних та інформаційно-комунікаційних системах, оволодіння методами забезпечення безпеки у кіберсередовищі;</p> <p>4) вдосконалення навичок самостійного аналізу перспектив розвитку інформаційних технологій.</p>
Мета дисципліни	Формування у майбутніх фахівцях знання з сучасних засобів, стратегій, принципів забезпечення безпеки, гарантій безпеки, підходів до управління ризиками, дій, професійної підготовки, страхування і технологій, які використовуються для захисту кіберсередовища, ресурсів організацій і користувачів.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>КЗ1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>КЗ4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми за професійним спрямуванням.</p> <p>КФ5. Здатність забезпечувати захист інформації, що обробляється в інформаційно-телекомунікаційних (автоматизованих) системах з метою реалізації встановленої політики інформаційної та/або кібербезпеки.</p> <p>КФ8. Здатність здійснювати процедури управління інцидентами, проводити розслідування, надавати їм оцінку.</p> <p>КФ9. Здатність здійснювати професійну діяльність на основі впровадження системи управління інформаційною та/або кібербезпекою.</p> <p>КФ12. Здатність аналізувати, виявляти та оцінювати можливі загрози, уразливості та дестабілізуючі чинники інформаційному простору та інформаційним ресурсам згідно з встановленою політикою інформаційної та/або кібербезпеки.</p>
Результати навчання	<p>ПРН1. Застосовувати знання державної та іноземних мов з метою забезпечення ефективності професійної комунікації.</p> <p>ПРН9. Впроваджувати процеси, що базуються на національних та міжнародних стандартах, виявлення, ідентифікації, аналізу та реагування на інциденти інформаційної та кібербезпеки.</p> <p>ПРН13. Аналізувати проекти інформаційно-телекомунікаційних систем базуючись на стандартизованих технологіях та протоколах передачі даних.</p> <p>ПРН26. Впроваджувати заходи та забезпечувати реалізацію процесів попередження отримання несанкціонованого доступу і захисту інформаційних, інформаційно-телекомунікаційних (автоматизованих) систем на основі еталонної моделі взаємодії відкритих систем.</p> <p>ПРН34. Приймати участь у розробці та впровадженні стратегії інформаційної безпеки та кібербезпеки відповідно до цілей і завдань організації.</p>
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 4 кредитів ЄКТС (120 годин). Для денної форми навчання: лекції – 22 години, практичні заняття – 22 годин, самостійна робота – 76 годин.
Форма підсумкового контролю	Залік.

Терміни викладання
дисципліни

Дисципліна викладається у 1-му семестрі 1-го року навчання

Програма дисципліни

Тема 1.	Вступ до кібербезпеки інфокомунікацій. Термінологія, основні поняття. Місце кібербезпеки інфокомунікацій у інформаційній безпеці суспільства.
Тема 2.	Роль телекомунікацій в розвитку суспільства. Зміст, мета і завдання дисципліни. Історія розвитку електрозв'язку. Поняття інформації, повідомлення, сигналу. Модель системи передачі інформації. Обсяг сигналу і обсяг каналу.
Тема 3.	Сигнал в електрозв'язку, види, параметри, характеристики. Визначення поняття сигналу в електрозв'язку. Класифікація сигналів та їх подання. Рівні сигналів. Перешкоди і спотворення в каналах зв'язку. Статистичні та енергетичні характеристики сигналів.
Тема 4.	Передача інформації на відстань. Канали зв'язку. Джерела повідомлень в електрозв'язку. Мікрофони і динаміки. Загальні відомості. Способи перетворення повідомлень в сигнали і назад. Канали зв'язку. Діапазон частот окремих видів і систем електрозв'язку. Класифікація каналів зв'язку, лінії і системи зв'язку.
Тема 5.	Сучасні інфокомунікаційні мережі. Глобальна інформаційна інфраструктура. Інфокомунікаційні послуги, основи побудови мереж. Показники ефективності інфокомунікаційних мереж. Основні принципи розвитку зв'язку в Україні. Структура (топологія) інфокомунікаційної мережі. Вимоги до мереж зв'язку. Історія електрозв'язку. Телефонні мережі загального користування.
Тема 6.	Структура мережі NGN. Поняття мережі NGN та її базові принципи. Функціональна модель мереж NGN. Архітектура мережі зв'язку, побудованої відповідно до концепції NGN. Мультисервіс сучасних мереж (NGN Triple Play). Процес комутації у сучасних мережах.
Тема 7.	Способи комутації в інфокомунікаційних мережах. Загальні положення. Комутація каналів, повідомлень та пакетів. Мішана комутація. Інтегральна комутація. Багатошвидкісна комутація каналів. Ретрансляція кадрів.
Тема 8.	Захист інформації в телекомунікаційних мережах. Методи підвищення якості передачі цифрової інформації. Особливості забезпечення безпеки інформації. Структура системи забезпечення безпеки інформації. Захист при передачі цифрової інформації. Формування цифрового підпису.

Список рекомендованих джерел

1. Бурячок В.Л. Основи формування державної системи кібернетичної безпеки: монографія. – К.: НАУ, 2013. – 432 с.
2. Кривуца В. Г. Основи інфокомунікацій: / Кривуца В. Г., Беркман Л.Н., Лапінський В. В.; за ред. В. Г. Кривуци.— К.:ДУІКТ, 2011.— 276 с.
3. Бурячок В.Л. Інформаційний та кіберпростори: проблеми безпеки, методи та засоби боротьби. [Посібник]. / В. Л. Бурячок, С.В.Толюпа, В.В.Семко, Л.В.Бурячок, П.М.Складанний Н.В. Лукова-Чуйко/ – К.: ДУТ - КНУ, 2016. – 178 с.
4. Математичні основи оптимізації телекомунікаційних систем. Підручник для внз/під. ред. М.В.Захарченко / Захарченко М.В., Горохов С.М.,

Гаджиев М.М. Балан М.М. та ін. / - Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2010. – 240с.

Інформація про консультації

Щовівторка на протязі семестра з 15⁰⁰ до 16²⁰ год., конференція ZOOM професора Гаджиева М.М.

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		
90-100	A	Відмінно	зараховано	Нарахування балів	<p>Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях, виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати екзамену – до 40 балів.</p>
82-89	B	Добре			
74-81	C				
64-73	D				
60-63	E	Задовільно			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання		
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни		

Політика опанування дисципліни

Відвідування: Присутність на лекціях практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен/залік) є обов'язковою. Відсутність на заняттях може бути лише з поважних причин.

Дотримання принципів академічної доброчесності: Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати програму **Unicheck**.

Умови зарахування пропущених занять: Зарахування пропущених практичних та лекційних занять проводяться під час консультацій.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle.